

Podstawy prawa pracy i prawa cywilnego

Podstawy prawa pracy

Jacek Boratyński

Kwalifikacja A.68.1

Podręcznik do nauki zawodu

TECHNIK ADMINISTRACJI

Podręcznik dopuszczony do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania i wpisany do wykazu podręczników przeznaczonych do kształcenia w zawodach na podstawie opinii rzeczoznawców: **dr Katarzyny Kozłowskiej, mgr Anny Kordzikowskiej, mgr Grażyny Wysockiej.**
Typ szkoły: **szkoła policealna.**

Zawód: **technik administracji.**

Kwalifikacja: **A. 68. Obsługa klienta w jednostkach administracji.**

Część kwalifikacji: **1. Przygotowywanie dokumentów na podstawie prawa pracy i prawa cywilnego.**

Rok dopuszczenia: 2013.

Podręcznik szkolny dotowany przez Ministra Edukacji Narodowej.

© Copyright by Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne sp. z o.o.
Warszawa 2013

Wydanie I (rzut I)

ISBN 978-83-02-13551-4 (Część 1)

ISBN 978-83-02-13553-8 (Całość)

Opracowanie merytoryczne i redakcyjne: **Barbara Jaworska** (redaktor koordynator, redaktor merytoryczny), **Agnieszka Wiąckowska** (tłumaczenie podstawowych pojęć na jęz. angielski), **Magdalena Wessel-Zasadzka** (tłumaczenie podstawowych pojęć na jęz. niemiecki)

Konsultacje: dr **Anna Kociołek-Pęksa**, mgr **Beata Starosta**

Redakcja językowa: **Anna Kapuścińska, Milena Schefs**

Redakcja techniczna: **Maria Dylewska**

Projekt okładki: **Grafos**

Fotografia na okładce: **Ivanagott/Shutterstock.com**

Fotoedycja: **Agata Bażyńska**

Skład i łamanie: **Reontra Studio Graficzne**

Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

00-807 Warszawa, Aleje Jerozolimskie 96

Tel.: 22 576 25 00

Infolinia: 801 220 555

www.wsip.pl

Druk i oprawa: Wrocławska Drukarnia Naukowa PAN Sp. z o.o.

Publikacja, którą nabyłeś, jest dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, abyś przestrzegał praw, jakie im przysługują. Jej zawartość możesz udostępnić nieodpłatnie osobom bliskim lub osobiście znanym. Ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz jej fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A kopiując jej część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni

Szanujmy cudzą własność i prawo.

Więcej na www.legalnakultura.pl

Polska Izba Książki

Wstęp	5
-------------	---

I. Wprowadzenie do prawa

1 Podstawowe wiadomości o państwie	8
1.1. Definicja państwa	8
1.2. Funkcje państwa	12
1.3. Typy i formy państw	15
1.4. Współczesne formy państw demokratycznych	20
1.5. Demokratyczne państwo prawne	22
1.6. Organy państwowe i ich klasyfikacja	25
1.7. Samorząd terytorialny	29
1.8. Partie polityczne i grupy nacisku	32
2 Ustrój polityczny i prawny RP	41
2.1. Konstytucyjne zasady ustroju Rzeczypospolitej Polskiej	41
2.2. Organy władzy ustawodawczej	45
2.3. Organy władzy wykonawczej	49
2.4. Organy wymiaru sprawiedliwości	53
2.5. Trybunał Konstytucyjny. Trybunał Stanu	57
2.6. Organy kontroli państwowej i ochrony prawa	62
2.7. Formy działania administracji publicznej	66
2.8. Podział terytorialny państwa	75
2.9. Struktura organizacyjna administracji terenowej	80
2.10. Zadania organów administracji terenowej	86
2.11. Nowoczesny model administracji publicznej	89
3 Prawo Unii Europejskiej	97
3.1. Prawo międzynarodowe, unijne, krajowe	97
3.2. Unia Europejska i jej organy	100
3.3. Źródła prawa Unii Europejskiej	105
4 Prawa człowieka	113
4.1. Powszechny system ochrony praw człowieka	113
4.2. Europejski system ochrony praw człowieka	116
4.3. Ochrona praw człowieka w polskim prawie	122
5 Podstawowe pojęcia prawne	127
5.1. Prawo i jego funkcje	127
5.2. Przepis prawny. Rodzaje przepisów prawnych	131
5.3. Norma prawna, jej cechy i budowa	133
5.4. Źródła prawa. Hierarchia aktów normatywnych	135
5.5. Obowiązkiwanie prawa	139
5.6. Stanowienie prawa. Procedura ustawodawcza	140
5.7. Gałęzie prawa	144
5.8. Stosowanie prawa. Wykładnia prawa	148
5.9. Stosunek prawny i jego elementy	152

II. Podstawy prawa pracy

6 Wprowadzenie do prawa pracy	162
6.1. Prawo pracy jako gałąź prawa	162
6.2. Stosunek pracy	164
6.3. Źródła prawa pracy	169
6.4. Układy zbiorowe pracy. Regulaminy pracy	174
6.5. Podstawowe zasady prawa pracy	182

7	Nawiązanie i rozwiązanie stosunku pracy	190
	7.1. Nawiązanie stosunku pracy	190
	7.2. Ustanie stosunku pracy	197
	7.3. Wypowiedzenie umowy o pracę	203
	7.4. Rozwiązanie umowy bez wypowiedzenia	211
8	Zatrudnienie w państwach Unii Europejskiej	221
9	Obowiązki i odpowiedzialność pracowników	224
	9.1. Obowiązki pracowników	224
	9.2. Obowiązek zachowania tajemnicy	228
	9.3. Zakaz konkurencji	233
	9.4. Usprawiedliwianie nieobecności. Zwolnienia od świadczenia pracy	238
	9.5. Czas pracy	241
	9.6. Odpowiedzialność porządkowa i dyscyplinarna pracowników	248
	9.7. Odpowiedzialność materialna pracowników	255
10	Obowiązki i odpowiedzialność pracodawców	266
	10.1. Obowiązki pracodawców	266
	10.2. Wynagrodzenie za pracę i inne świadczenia	276
	10.3. Urlopy pracownicze	284
	10.4. Odpowiedzialność pracodawców	290
11	Ochrona pracy	298
	11.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy	298
	11.2. Wypadki przy pracy i choroby zawodowe	303
	11.3. Ochrona pracowników związana z rodzicielstwem	308
	11.4. Zatrudnianie młodocianych	314
	11.5. Organy ochrony pracy	319
12	Zbiorowe prawo pracy	329
	12.1. Zbiorowe prawo pracy jako dział prawa pracy	329
	12.2. Związki zawodowe	333
	12.3. Spory zbiorowe	337
13	Spory ze stosunku pracy	344
	13.1. Sądy pracy	344
	13.2. Rozwiązywanie sporów ze stosunku pracy	347
	13.3. Przedawnienie roszczeń ze stosunku pracy	353
14	Ubezpieczenia społeczne	359
	14.1. Zabezpieczenie społeczne	359
	14.2. System ubezpieczeń społecznych	364
	14.3. Ubezpieczenie emerytalne	369
	14.4. Ubezpieczenie rentowe, chorobowe, wypadkowe	372
	14.5. Postępowanie w sprawach ubezpieczeń społecznych	378
	14.6. Wspólnotowe regulacje zabezpieczenia społecznego	381
	Słowniczek podstawowych pojęć	387
	Wykaz aktów normatywnych	400
	Akty prawa międzynarodowego	403
	Rozporządzenia	403
	Wykaz podstawowych pojęć w językach polskim, angielskim i niemieckim	405
	Literatura	415